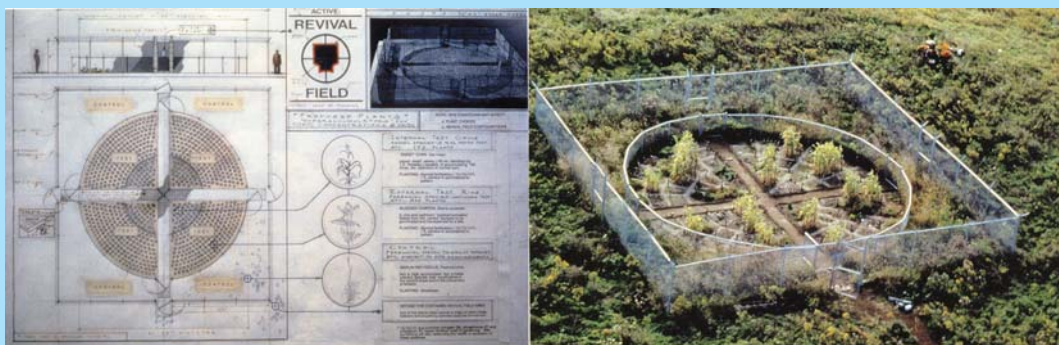

เมล ชิน: สวนประติมากรรม จาก 2 ศาสตร์บูรณาการเพื่อชุมชน

รสนธิ์ กาสต์*

ผลงานศิลปะที่เป็นผลมาจากการบูรณาการข้ามศาสตร์ และได้รับการยกย่องจากศิลปินผู้ศึกษาศิลปะ นักวิทยาศาสตร์ และประชาชนผู้เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม คือ ผลงาน “Revival Field” ซึ่งเป็นการฟื้นฟูผืนดินขึ้นใหม่

เมื่อ เมล ชิน (Mel Chin) ศิลปินชาวอเมริกันเชื้อสายจีน ได้อ่านพบสาระเกี่ยวกับกระบวนการธรรมชาติของพืชที่สามารถดูดซับเก็บกักได้สูงนั้น ถึงกับทำให้ชินหยุดนิ่ง และเห็นถึงลักษณะความเป็นบทกวีเทคโนโลยีใหม่ของการเยียวยาปรับรักษาระบบชาติให้ฟื้นขึ้นใหม่ ได้จุดประกายแรงบันดาลใจให้ศิลปินเกิดจินตนาการ ในการที่จะสร้างสรรค์ ประติมากรรมชิ้นหนึ่งขึ้น โดยมีพืชและเทคโนโลยีชีวภาพแทนที่ตัว และหินอ่อน การอ่านพบ “Green Remediation” ซึ่งเป็นการเยียวยาปรับปรุงธรรมชาติแวดล้อมนั้น อาจถึงการใช้พืชต่างๆเป็นตัวแยกสารหนักออกจากดินที่มีสิ่งปนเปื้อน นำมาซึ่งผลงานศิลปะภายใต้โครงการที่ชื่อว่า “Revival Field” ศิลปินกล่าวถึงโครงการนี้ว่า

“สัมพันธ์กับความสนใจของข้าพเจ้าในการเปลี่ยนจากหนึ่ง ไปสู่อีกอย่างหนึ่ง และความเข้าใจของข้าพเจ้าต่อกระบวนการเปลี่ยนสภาพ และวัสดุที่ผันแปรได้ตามธรรมชาติ ดินที่มีสิ่งปนเปื้อนก็สามารถปรับเปลี่ยน ถ่ายไอออนให้เป็นผืนดินที่สมบูรณ์ได้ ซึ่งสามารถแก้ปัญหาหลากหลายของระบบที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิต กับสิ่งแวดล้อม” (Comis, n.d 2007: Online)

พืชซึ่งเป็นตัวดูดซับเก็บกักได้สูงนั้นได้มีการทำวิจัยในแล็ปทดลอง โดย ดร. รูฟัส เชนี (Rufus Chaney) นักวิทยาศาสตร์อาวุโสแห่ง USDA (United State Department of Agriculture) เมื่อศิลปินรู้สึกว่าประสาทสัมผัสของตนเอง มีเรื่องของการรับผิดชอบ ต่อความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ก็ควรทำให้โอกาสนั้นเป็นไปได้ การทำงานที่กล่าวได้ว่าเป็นการรวมศาสตร์ทางศิลปะและวิทยาศาสตร์เข้าด้วยกัน โดยชิน และ ดร. เชนี จึงเกิดขึ้น ชิน เห็นภาพของสวนประติมากรรมที่เกี่ยวข้องกับขบวนการที่สามารถฟื้นฟูระบบนิเวศน์ และได้เทียบเคียง ขอบ้างถึงศิลปินบรมครูดังไมเคิลแองเจโลว่า

“ถ้าไมเคิลแองเจโลให้หินอ่อนก้อนหนึ่ง เริ่มทำการสร้าง เควิด เขาแกะ แล้วก็แกะมันขึ้น งานศิลปะนี้ คือความคิดที่ผ่านแปลงสู่ความเป็นรูปจริง แต่อะไรจะเกิดขึ้นถ้าวัสดุไม้หินอ่อน แตกกลับเป็นสารพิษ สลื้อที่เสียดังผืนดินที่ไม่สามารถผุดงชีวิตได้อีกต่อไป กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่มีใช้กระบวนการทางศิลปะต้องมาเป็นเครื่องมือในการทำให้นั้นมีชีวิตขึ้นใหม่อีกครั้ง การบ่มระบบนิเวศน์ที่หลากหลายจากมัน..... สำหรับข้าพเจ้าแล้วนั่นคือ ความงดงาม” (Schmelzer, 2006: Online)

* รองศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาภาพพิมพ์ จิตรกรรม และประติมากรรม คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผลงาน “Revival Field” สร้างขึ้นครั้งแรกใกล้เซนต์พอล (St.Paul) มณฑลรัฐมินิโซตา (Minnesota) ในพื้นที่ที่เรียกว่า Pig’s Eye Landfill ซึ่งเป็นบริเวณที่อันตราย ด้วยสิ่งเจือปนในดินจำพวกสาร แคดเมียม (Cadmium) สังกะสี (Zinc) และตะกั่ว (Lead) โครงการนี้เริ่มขึ้นตามแผนวิทยาศาสตร์ ของ ดร. เซนี ชิน ก็ทำการออกแบบ สร้างสรรค์ขอบเขตพื้นที่เป็นสนามวงกลม โดยนัยยะของโครงสร้าง รูปทรงจักรวาล รูปวงกลมหนึ่งบรรจุอยู่ภายในกรอบสี่เหลี่ยม แสดงความหมาย ถึงสวรรค์และโลก ตามรูปแบบบูชาของชาวจีน ชินแบ่งวงกลมออก 4 ส่วน เป็นแนวกากบาทเหมือน 4 แยก เพื่อเป็นทางเดิน และในแต่ละส่วนจะแบ่งเป็น แปลงทดลองข่อยอยู่ภายในสำหรับทำการ ปลูกรักษาพืชชนิดที่ดูดซึมซับได้สูงจำนวน 6 ชนิด ค้างคั้น ขาวโพดหวาน (Sweet corn) และอัลไพน์เพนนีเครส (Alpine Pennycrest) เป็นต้น (ส่วนตรงบริเวณรอบนอกวงกลม ซึ่งอยู่ในกรอบสี่เหลี่ยม นั้น จะปลูกรักษา พืชที่ไม่ดูดซับสารสะสมต่างๆไว้สำหรับเป็นตัวกัน ขอบเขต) สารพิษจากดินจะถูกดูดซับ ขึ้นมาพักอยู่ที่ใบและราก ทุกๆปีจะทำการเก็บเกี่ยว และจัดการปลูกทดแทนใหม่ ทำให้ดินค่อยๆลดสารพิษจนในที่สุดก็หมดไป พื้นที่นี้ก็กลายเป็นผืนดินที่ดี เหมาะแก่การปลูกต่อไป ศิลปินและทีมงานที่มาเก็บเกี่ยวทุกคนใส่ชุด ป้องกันสารพิษจากพืชและเมื่อนำพืชเหล่านี้กลับสู่ห้องทดลองทำการแยกสารสะสมออก ก็จะได้โลหะจำพวกสังกะสีและแคดเมียมที่สามารถนำไปใช้ได้อีก จากการปฏิบัติ ทดสอบ ที่สนามมินิโซตา ช่วง 1990 – 1993 นั้นผลปรากฏว่า อัลไพน์ เพนนีเครส คือ พืชที่ดีที่สุด ในการดูดซับสารหนักต่างๆ อย่างไรก็ดีตามทั้งตัวมันเองและพืชอื่นๆ ที่นำมาทดลอง ในโครงการนี้ต่างทำหน้าที่ได้เร็วเพียงพอต่อการชำระล้างที่ดีเยี่ยม ในระยะเวลา 3 ปี ศิลปินกล่าวว่า

“ต้องการแสดงงาน การอุปมาโดยการแสดงออกถึงปัญหามากกว่า ผลงานสามารถ ...แก้ปัญหาโดยตรง ด้วยความเป็นรูปงานของศิลปะมันทำให้ ความคิดของงานศิลปะกว้างออกไป เรื่องราวที่รู้จักและมีประโยชน์ได้มีสถานะ ที่ก้าวไกลจากเดิม เข้าไปสู่ขอบเขตของกระบวนการและการบริการชุมชน”

การทดสอบครั้งที่ 2 เกิดขึ้นที่พาลเมอร์ตัน (Palmerston) มณฑลรัฐเพนซิลวาเนีย “Revival Field” ถูกออกแบบให้เป็นโครงการต่อชุมชน และเป็นทั้งการทำงานประสาน ร่วมกัน มีการสำรวจทำข้อมูลข่าวสารเหมาะที่จะใช้ต่อชุมชนอย่างกว้างขวาง ผ่านบทความ การบรรยาย และนิทรรศการศิลปะ โครงการนี้ได้มีการดำเนินงานเรียบร้อยแล้ว

เป็นโครงการที่น่าสนใจยิ่งต่อนักวิทยาศาสตร์ ศิลปิน และประชาชนผู้เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม ชินกล่าวว่า

“ขั้นตอนต่อไปของ *Revival Field* จะขึ้นอยู่กับความต้องการและการชี้ทางของ ดร. เซนี และผู้ที่มีแนวคิดเฉพาะทางเดียวกันจากทั่วโลก ศิลปะและวิทยาศาสตร์ จะยังคงบูรณาการอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติการรับผิดชอบต่อปัญหาที่คุกคามสุขภาพของชุมชน ในทุกๆที่....” (Comis, n.d. 2007: Online)

เมื่อขึ้นถึงการแสวงหาทุนสำหรับประติมากรรมของชิน แม้ว่าโครงการสร้างสรรค์นี้ ช่วยในการปฏิรูปทำประโยชน์ต่อที่ดินที่ถูกทำลาย หน่วยงานที่ชินติดต่อสำหรับการทดสอบครั้งแรกนั้น ไม่ใช่หน่วยงานป้องกันสภาพแวดล้อม แต่กลับเป็นการขอทุนสนับสนุนจาก NEA (The National Endowment for the Arts) ในปี 1990 ใบสมัครการขอทุนของเขาได้รับการเห็นด้วยจากผู้ดำเนินการของ NEA แต่กลับถูกยับยั้งจาก นาย จอห์น อี ฟรอนห์เมเยอร์ (John E. Frohnmayer) ซึ่งเป็นหัวหน้า NEA และได้ตั้งคำถามต่อชินถึงสถานภาพของโครงการในด้านที่เป็นงานศิลปะ คำตอบของชินทำให้เขาต้องกลับการตัดสินใจด้วยเพราะชินโนมนาวเปรียบเทียบ “*Revival Field*” ของเขากับงานประติมากรรมว่า

“ดินคือ หินอ่อนของผม

พืช คือ ส่วนของผม

การฟื้นฟูธรรมชาติ ก็เป็นดังผลผลิตของผม...

นี่คือ ความรับผิดชอบ และนี่คือกวีนิพนธ์”

(Stokstad, 2000: 1180)

วาทะที่นำมาซึ่งทุนสนับสนุนนี้ ส่งผลปรากฏที่โดดเด่นยิ่งเพราะได้ปรับความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตกับสภาพแวดล้อมให้กลับสู่สภาพที่ได้อย่างแท้จริง ศิลปินได้รับการยกย่อง จากทุกกลุ่มผู้ชม และเมื่อไม่นานมานี้ ผลงาน *Revival Field* ชุดใหม่ได้ถูกทำการปลูกขึ้นที่สตูดิโอ ประเทศเยอรมนี เนื่องในวาระครบรอบ 10 ปีความสำเร็จจากการบูรณาการ ศาสตร์ที่สำคัญทั้งสอง ศิลปะและวิทยาศาสตร์ ได้ร่วมกันสร้างสรรค์ “*Revival Field*” ให้เป็นสวนประติมากรรมที่ก่อประโยชน์ยิ่งต่อชุมชน

ประวัติโดยย่อของศิลปิน

เมล ชิน ศิลปินชาวอเมริกันเชื้อสายจีน เกิดปี พ.ศ. 1951 ในเมือง Houston รัฐ Texas ศึกษาศิลปะที่ Peabody College เมือง Nashville รัฐ Tennessee เริ่มแรกศิลปินสร้างงานประติมากรรมที่เกี่ยวกับการเมืองและสังคม ต่อมาศิลปินสนใจในศิลปะกับสิ่งแวดล้อม ดังที่ความคิดของศิลปินขยายรวมไปถึงการชดเชยฟื้นฟูบนการเกี่ยวกับระบบนิเวศน์ ชินสนใจรวมไปถึงการทำลายถิ่นที่อยู่ของพืชและสัตว์ซึ่งเกิดขึ้นอยู่เรื่อยๆ เพื่อที่จะหาทางผดุงรักษาสรรพชีวิตบนดาวนพเคราะห์ดวงนี้ (Comis, n.d. 2007: Online)

บรรณานุกรม

- Comis, Don. n.d. "The Art , The Scienec." [Online]. Available <http://www.Satorimedia.com/fmraWeb/chin.htm> (28 April 2007).
- Schmelzer, Paul. 2006. " Mel Chin's invisible aesthetic." [Online]. Available <http://blogs.walkerart.org/offcenter/2006/01/17/the-invisible-aesthetic-of-lan>. (28 April 2007).
- Stokstad, Marilyn. 2000. **Art History**. Vol. 2. 2 nd. New York: Prentice Hall.

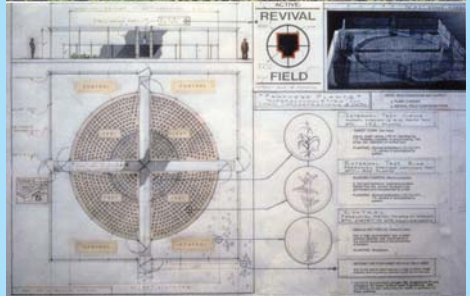
Revival Field at Pig's Eye
Landfill, St. Paul, Minnesota, 1991
Plants and industrial fencing on a
hazardous waste landfill,
approximately 60 x 60 x 9 feet
Artist volunteer conducting soil
treatment

Schematic drawing for
Revival Field, 1990 Graphite, ink,
and photocopied images on rag
board, 24 x 36 inches

Revival Field at Pig's Eye
Landfill, St. Paul, Minnesota, 1991
Plants and industrial fencing on a
hazardous waste landfill,
approximately 60 x 60 x 9 feet

Photodocumentation of the
first Revival Field harvest, 1991, on
a State Priority Superfund Site

